

Karol Dąbrowski

"Nadzór nad procesem budowlanym", Dominik Sypniewski, Warszawa 2011 : [recenzja]

Studia Iuridica Lublinensia 18, 157-159

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dominik Sypniewski

Nadzór nad procesem budowlanym

LexisNexis, Warszawa 2011, ss. 376

Nakładem Wydawnictwa LexisNexis przy współpracy Konsorcjum Futurus ukazała się książka Dominika Sypniewskiego pt. *Nadzór nad procesem budowlanym*. Publikacja została podzielona na pięć rozdziałów: 1) *Konstrukcja pojęcia nadzór nad procesem budowlanym*; 2) *Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie*; 3) *Nadzór nad procesem budowlanym w prawie polskim*; 4) *Nadzór nad procesem budowlanym – wybrane doświadczenia amerykańskie i niemieckie*; 5) *Nadzór nad procesem budowlanym – modelowe propozycje zmian*.

Jeśli chodzi o sprawy ogólne, to tytuł pracy odpowiada treści, struktura jest poprawna, a publikacja zachowuje układ tematyczny. Z korzyścią dla Czytelnika ostatni rozdział poświęcony został propozycjom zmian legislacyjnych. Należało jednak skrócić podrozdział dotyczący nadzoru nad procesem budowlanym w USA, który jest zbyt obszerny, liczy 75 stron, zaś treści z niego mogłyby zostać wykorzystane, na przykład, jako rozdział w monografii lub w formie artykułów w czasopismach. Poza tym odbiega on strukturalnie od niewielkiego podrozdziału o nadzorze w landach niemieckich. Strona techniczna pracy, poprawność stylu oraz przypisów nie budzą zastrzeżeń.

W odniesieniu do bibliografii, na podkreślenie zasługuje umiejętność autora korzystania zarówno z literatury specjalistycznej z zakresu prawa budowlanego, ogólnej – z prawa administracyjnego i teorii administracji, jak również historycznej. Pracę wzbogacają odwołania do publikacji amerykańskich oraz niemieckich. Odnośnie do wybranych wątków pracy, które nasunęły się recenzentowi, warto zwrócić uwagę na celne omówienie funkcji administracji publicznej w budownictwie (s. 44). Autor podkreślił także – co nie jest częste choćby w podręcznikach do prawa konstytucyjnego – znaczenie wolności budowlanej (s. 61). Zdefiniował ją, w odwołaniu się do prac Zbigniewa Leońskiego i Marka Szewczy-

ka, jako swobodę w zakresie zabudowywania własnej nieruchomości, wynikającą z chronionego konstytucyjnie prawa własności. Wolność ta – zdaniem D. Sypniewskiego – jest „publicznym prawem podmiotowym, przysługującym każdemu, kto ma prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane” (s. 61). Poza tym powiązana jest ona z cywilnoprawnym rozumieniem prawa własności na podstawie Kodeksu cywilnego.¹

Na uwagę zasługują też propozycje *de lege ferenda* w zakresie reorganizacji administracji budowlanej i stworzenia inspekcji budowlanej w formie administracji niezespólonej. Autor książki wskazał na negatywne zjawiska, dla jakości nadzoru nad procesem budowlanym, wynikające z wadliwej jego zdaniem struktury obecnej administracji budowlanej. Istotny wątek stanowi też kwestia prywatyzacji zadań nadzoru budowlanego.

Dobrą stroną omawianej pracy jest opisanie samorządów zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów. Autor krytycznie zapatruje się na funkcjonowanie samorządów zawodowych. Udowadnia, iż faktycznym powodem do wprowadzenia samorządu zawodowego architektów, inżynierów budownictwa i urbanistów był lobbing Stowarzyszenia Architektów Polskich, Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budowlanych oraz Towarzystwa Urbanistów, które przekonały do swojego projektu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, wykorzystując pretekst, jakim była harmonizacja polskiego prawa z prawem unijnym (s. 79–81). Neguje on sensowność powoływania się przez samorządy na kryterium interesu publicznego oraz zaufania publicznego, traktując je jako zorganizowane grupy interesu (s. 105). Hasło „zawodu zaufania publicznego” może być zresztą nadużywane. Rezultatem działań samorządu jest w takim ujęciu podnoszenie ceny usług oraz ograniczanie dostępu do zawodu (s. 105–106). Brakuje – według D. Sypniewskiego – praktycznych argumentów przemawiających za tym, że korporacja będzie lepiej sprawować pieczę nad wykonywaniem danego zawodu niż państwo. Nie ma dostatecznych, weryfikowalnych dowodów na potwierdzenie tezy, że funkcjonowanie samorządu zawodowego podnosi jakość świadczonych usług. Trudno jest znaleźć odpowiedź na pytanie postawione w pracy, „dlaczego – w sytuacji kiedy istnieje oczywisty konflikt interesów o charakterze ekonomicznym – to samorząd zawodowy, a nie państwo ma mieć prawo do reglamentowania wolności gospodarczej [...]” (s. 110).

Autor książki konkluduje, iż „najistotniejszym wspólnym kryterium dla wszystkich grup zawodowych mających status «zawodu zaufania publicznego» jest poziom organizacji umożliwiający wywarcie nacisku na ustawodawcę[...]” (s. 110). Dzięki temu recenzowana książka – należy mieć nadzieję – może przy-

---

¹ Tam też pojawia się drobny błąd autora, który omyłkowo napisał o „wolności gospodarczej” zamiast o „wolności budowlanej”. Może też zabrakło odniesienia do artykułu W. Jakimowicza, *Konstrukcja i istota wolnościowego prawa zabudowy*, „Samorząd Terytorialny” 2005, nr 6.

czynić się nie do rozwoju badań nad przebiegiem procesu budowlanego, ale do pogłębionej refleksji nad istotą, celem, sensem istnienia samorządu zawodowego w Polsce w obecnym kształcie. Wywody autora są klarowne, logiczne, jasne, a co najważniejsze – bezwzględne w ocenach dotychczasowego działania tegoż samorządu, gdyż oparte są na konkretnych przykładach, ale – co ważne – szanują aksjologiczne walory samorządności.

Karol Dąbrowski

Wiesław Waćławczyk (red.)

Karta Praw Podstawowych UE. Nowa szansa dla praw człowieka?

Wydawnictwo Erida, Warszawa 2010, ss. 263

Monografia *Karta Praw Podstawowych UE. Nowa szansa dla praw człowieka?* pojawiła się na rynku wydawniczym w pierwszej połowie 2010 r. nakładem wydawnictwa Erida. Na książkę tę składa się 15 opracowań dotyczących zagadnień z przedmiotowego zakresu. W treści wyodrębnione są trzy części: „Wokół karty praw podstawowych”, „Karta praw podstawowych a inne instrumenty ochrony praw człowieka” oraz „Załącznik”. Autorzy i artykuły w ramach niniejszej książki to: Teresa Astramowicz-Leyk, *Geneza Karty Praw Podstawowych i jej znaczenie dla wspólnotowego porządku prawnego*; Krzysztof Przybyszewski, *Wymiar polityczny i aksjologiczny Karty Praw Podstawowych*; Jolanta Arcimowicz, *Karta Praw Podstawowych w opiniach i poglądach Polaków. Analiza badań sondażowych*; Agnieszka Florczak, *Krytyka Karty Praw Podstawowych w Polsce*; Arkadiusz Domagała, *Episkopat wobec Karty Praw Podstawowych*; Larysa Leszczenko, *Polityka kulturalna Unii Europejskiej w kontekście Karty Praw Podstawowych*; Michał Miklas, *Pojęcie godności w europejskich systemach praw człowieka*; Przemysław Domagała, *Granice praw podstawowych w Unii Europejskiej*; Ewelina Sitarska, *Wokół niedyskryminacji. Aplikacje pedagogiczne*; Bartosz Kaluziński, *Kilka uwag o równości kobiet i mężczyzn w świetle Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i Karty Praw Podstawo-*